

VERGİ MEVZUATINDA GELİŞMELER

13.08.2024

TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ YAYIMLANDI:

13 Ağustos 2024 Tarihli Resmi gazetede yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 16) ile yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır:

1- Vergi incelemesi sırasında mükelleften teminat istenmesi gereken hallerin varlığı sebebiyle yapılacak ihtiyaci haciz uygulamasının, vergi inceleme raporunun vergi dairesine intikalinden sonra yapılamayacağı yönündeki içtihad hükmü Tebliğde işlendi:

Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'in Birinci Kısım, İkinci Bölüm, "II. İhtiyati Haciz" başlıklı bölümünün (7) numaralı alt bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"6183 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin (1) numaralı bendi kapsamında ihtiyati haciz tatbik edilebilmesi için, vergi incelemesine yetkili memurlarca anılan Kanununun 9 uncu maddesinde sayılan hallerle temas eden bir amme alacağının salınması amacıyla gerekli işlemlere başlanılarak yapılan ilk hesaplamalara göre teminat altına alınacak alacak konusunda bir tutarın belirlenmesi ve teminat alınması yönünde bu kişilerin talepte bulunması gerekmektedir. 12/11/2022 tarihli ve 32011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 27/5/2022 tarihli ve Esas No:2021/6, Karar No:2022/2 sayılı kararı nedeniyle vergi incelemesi tamamlanarak vergi inceleme raporunun vergi dairesine intikal etmesinden sonra maddenin bu bendine göre ihtiyati haciz kararı alınması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, vergi inceleme raporunun vergi dairesine intikalinden sonra 6183 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan diğer gerekçelerden herhangi birinin bulunması halinde ihtiyati haciz tatbik edilebileceği tabiidir."

6183 sayılı Kanununun bahsi geçen 13. Maddesine göre aşağıda sayılların hallerin herhangi birinin varlığı halinde mükellefler hakkında ihtiyati haciz uygulanır:

- 1) 9 uncu madde gereğince teminat istenmesini mucip haller mevcut ise,
- 2) Borçlunun belli ikametgahı yoksa,
- 3) Borçlu kaçmışsa veya kaçması, mallarını kaçırmaması ve hileli yollara sapması ihtimalleri varsa,
- 4) Borçludan teminat gösterilmesi istendiği halde belli müddette teminat veya kefil göstermemiş yahut şahsi kefalet teklifi veya gösterdiği kefil kabul edilmemişse,
- 5) Mal bildirimine çağrılan borçlu belli müddet içinde mal bildiriminde bulunmamış veya noksan bildirimde bulunmuşsa,
- 6) Hüküm sadır olmuş bulunsun bulunmasın para cezasını müstelzim fiil dolayısıyla amme davası açılmış ise,
- 7) İptali istenen muamele ve tasarrufun mevzuunu teşkil eden mallar, bu mallar elden çıkarılmışsa elden çıkarılanın diğer malları hakkında uygulanmak üzere, bu kanununun 27, 29, 30 uncu maddelerinin tatbikini icabettiren haller varsa.

İlk sırada sayılan ihtiyati haciz neden olan teminat istenmesini gerektiren haller, mükellef hakkında yapılmakta olan vergi incelemesi sırasında vergi ziyayı cezası kesilmesini gerektiren haller veya kaçakçılık sayılan filler (sahte fatura düzenleme, kullanma, muhasebe hilesi..) hallere ilişkin vergi inceleme raporu veya vergi suçu raporu yazılması sürecinin başlanması halleri olup, Tebliğde bahsi geçen Danıştay Kararı ile vergi incelemesi tamamlanarak vergi inceleme raporunun vergi dairesine intikal etmesinden sonra maddenin bu bendine göre ihtiyati haciz kararı alınamayacağına hükmedilmiştir.

Yapılan düzenleme ile; Sözkonusu Danıştay kararı'na uygun olarak mükellefler hakkında 6183 sayılı Kanunun 13. Maddesinin 1. Bendine göre uygulanacak ihtiyati hacizlerin rapor daireye gelmeden inceleme elemanlarını talebine göre yapılması esası benimsenmiş, ancak maddede sayılan diğer hallerde rapor daireye geldikten sonra da ihtiyati haciz uygulanması gereği belirtilmiştir.

2- Vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması şartı getirilen işlemlerde, Bakanlığa bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen amme alacaklarının tümü, vadesi geçmiş borç türü kapsamına alındı:

Tebliğin Birinci Kısım, İkinci Bölüm, “V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları” başlıklı bölümünün (4/i) numaralı alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“i) Tür olarak; Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen tüm amme alacakları,”

6183 sayılı Kanunun “Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları” başlıklı 22/A maddesinde kamu kurumlarınca mükelleflere yapılacak maddede sayılan başta hakediş ödemeleri ve diğer ödemelerde Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması şartı getirilmesi konusunda Maliye Bakanına yetki verilmiştir.

Tebliğin değişiklik konusu sözkonusu bölümünde vadesi geçmiş borç tanınması yapılmaktadır.

Yapılan değişiklikle; Bakanlığa bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen amme alacaklarının tümü, vadesi geçmiş borç türü kapsamına alınmıştır.

3- Kamu kurumlarınca mükelleflere yapılacak ödemelerde, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin muhasebe birimleri yansırı harcama birimlerinde de aranabileceğine yönelik düzenleme yapıldı:

Tebliğin Birinci Kısım, İkinci Bölüm, “V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları” başlıklı bölümünün (5.5.) numaralı alt bölümünün onuncu paragrafının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, muhasebe birimlerinin sorumlulukları kalkmamakla birlikte, harcama birimlerince de bu belge aranabilir. Harcama birimlerince belgenin aranılması halinde, geçerlilik süresi de dikkate alınarak bu belgeye göre muhasebe birimlerince ödeme yapılır.”

Yapılan düzenleme ile; Vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin; esas itibarıyla 5018 sayılı Kanun kapsamına giren kurumların muhasebe birimlerince, diğer kurumların ödemeyi yapacak birimlerince aranılması gerekmekte birlikte harcama birimlerince de bu belge aranabileceği belirlenmiştir.

4- Vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgeyi aramadan ödeme yapanlara uygulanacak idari para cezasının 2023 ve 2024 yılı tutarları Tebliğe işlendi:

Tebliğin Birinci Kısım, İkinci Bölüm, “V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları” başlıklı bölümünün (6.1.) numaralı alt bölümünde yer alan tabloya aşağıdaki satırlar eklenmiştir.

Tebliğin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm, “I. Tecil” başlıklı bölümünün (A/10) numaralı alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2023	20.092,-
2024	31.837,-

Yapılan düzenleme ile; vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgeyi aramadan ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara, borçlunun bağlı olduğu takibe salahiyetli tahsil dairesince verilecek idari para cezasının 2023 v3 2024 yılı tutarları Tebliğe işlendi.

5- Güncel tecil faiz oranı Tebliğe işlendi:

Tebliğin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm, “I. Tecil” başlıklı bölümünün (A/10) numaralı alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“10. 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye istinaden belirlenen tecil faiz oranları aşağıda gösterilmiştir.

Yapılan değişiklik ile; Daha evvel yapılmış olan tecil faizi oran değişiklikleri Tebliğe işlenmiş olup, en son 21.05.2024 tarihinde geçerli tecil faiz oranı yıllık % 48 olarak belirlenmiştir.

6- Güncel gecikme zammı oranı Tebliğe işlendi:

Tebliğin Birinci Kısım, Dördüncü Bölüm, “III. Gecikme Zammı” başlıklı bölümünün (4) numaralı alt bölümünde yer alan tablonun son satırı yürürlükten kaldırılmış ve tabloya aşağıdaki satırlar eklenmiştir.

Yapılan değişiklik ile; Daha evvel yapılmış olan gecikme zammı değişiklikleri Tebliğe işlenmiş olup, en son 21.05.2024 tarihinde geçerli gecikme zammı oranı aylık % 4,5 olarak belirlenmiştir.

7- Ödeme emrine karşı açılan davaların reddi halinde haksız çıkma zammı alınmaması yönündeki içtihad Tebliğ ile düzenlendi:

Tebliğin İkinci Kısım, Birinci Bölüm, “III- Ödeme Emrine Dava Açılması” başlıklı bölümünün (1) numaralı alt bölümünde yer alan “İtirazında tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, hakkındaki itirazın reddolunduğu miktardaki amme alacağı % 10 zamla tahsil edilir.” cümlesi “(İptal fıkra: Anayasa Mahkemesinin 21.04.2022 tarihli ve E.No:2021/119, K.No:2022/48 sayılı kararı ile.)” şeklinde değiştirilmiştir.

Tebliğin İkinci Kısım, Birinci Bölüm, “III- Ödeme Emrine Dava Açılması” başlıklı bölümünün (5) numaralı alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. 6183 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “İtirazında tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, hakkındaki itirazın reddolunduğu miktardaki amme alacağı %10 zamla tahsil edilir.” hükmü, 2/8/2022 tarihli ve 31911 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 21/4/2022 tarihli ve E.No:2021/119, K.No:2022/48 sayılı kararı ile iptal edildiğinden, ödeme emrine karşı açılan davaların reddi halinde haksız çıkma zammı alınmayacaktır.”

Tebliğin İkinci Kısım, İkinci Bölüm, “II- Üçüncü Şahıslardaki Menkul Malların, Alacak ve Hakların Haczi” başlıklı bölümünün (9) numaralı alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9. 6183 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin beşinci fıkrası, Anayasa Mahkemesinin 21/4/2022 tarihli ve E.No:2021/119, K.No:2022/48 sayılı kararı ile iptal edildiğinden, üçüncü şahısların kendilerine tebliğ edilen ödeme emirlerine karşı açtıkları davaların aleyhlerine sonuçlanması halinde haksız çıkma zammı alınmayacaktır.”

Yapılan değişiklikler ile; Anayasa Mahkemesie Kararı gereğince ödeme emrine karşı açılan davaların reddi halinde haksız çıkma zammı alınamayacağına yönelik Tebliğde düzenleme yapıldı.

8- Haciz zaptının elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik usul ve esaslar belirlendi:

Tebliğin İkinci Kısım, İkinci Bölüm, “I. Menkul malların haczi” başlıklı bölümünün (2) numaralı alt bölümünün ikinci paragrafının sonuna cümleler ve aynı alt bölümün sonuna da paragraflar eklenmiştir.

Evvelce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 78. maddesinin 2. fıkrasına 27/12/2023 tarihli 7491 sayılı Kanun ile eklenen “*Haciz zaptı elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamda düzenlenecek haciz zaptına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.*” hükmü eklenmiştir.

Yapılan düzenleme ile; Haciz zaptını elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik usul ve esaslar belirlenmiştir.

9- Vergi dairelerince haczedilmiş gayrimenkuller gayrimenkulün bulunduğu yerdeki tahsil dairesinin satış mahalli yerine vergi dairesi başkanlığının/defterdarlığın satış mahallinde de satılabilmesi konusunda yetki verildi:

Tebliğin İkinci Kısım, Üçüncü Bölüm, “II-Gayrimenkullerin Satışı” başlıklı bölümünün (1) numaralı alt bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“*Komisyon, satışın gayrimenkulün bulunduğu yerdeki tahsil dairesinin satış mahalli yerine vergi dairesi başkanlığının/defterdarlığın satış mahallinde yapılmasına karar verebilir.*”

Yapılan düzenleme ile; vergi dairelerine olan borçlar dolayısıyla haczedilen gayrimenkullerin satışının alacaklı defterdarlığın satış mahallinde yapılabilmesi imkanı getirildi.

10- Tahsil dailerince vadesi geçmiş amme borcu sebebiyle haczedilmiş gayrimenkuller gayrimenkulün satış ilanına ilişkin usuller yeniden belirlendi:

Tebliğin, İkinci Kısım, Üçüncü Bölüm, “II-Gayrimenkullerin Satışı” başlıklı bölümünün “4.2. İlanın Şekli” başlıklı alt bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“*Gayrimenkul satışı, artırma tarihinden en az 15 gün önce başlamak şartıyla aşağıdaki usullerde ilan edilir.*

1- *Gayrimenkule biçilen rayiç değer 750 bin liranın (bu tutar dâhil) altında olması halinde gayrimenkulün satış ilanı; tahsil dairesinin ilana mahsus alanlarına asılacaktır. Ayrıca, Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerinin bu ilanları, ilgili vergi dairesi başkanlığının/defterdarlığın ve Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitelerinde, diğer amme idarelerinin satış ilanları ise kendi internet sitelerinde, ihalenin bitimine kadar yayımlanacaktır.*

2- *Gayrimenkule biçilen rayiç değer 750 bin liranın üzerinde ancak 5 milyon liranın altında olması halinde, gayrimenkul satış ilanı; (1) numaralı bentte belirtilen ilandan başka gayrimenkulün bulunduğu yerde yayımlanan yerel bir gazetede veya internet haber sitesinde bir defa yayımlanacaktır. Gayrimenkulün bulunduğu yerde yerel bir gazete veya internet haber sitesi merkezinin bulunmaması hâlinde satış ilanı, tahsil*

dairesinin belirleyeceği aynı il mülki sınırları içinde bulunan başka bir yerdeki yerel bir gazete veya internet haber sitesinde yayımlanacaktır.

3- Gayrimenkule biçilen rayiç değer 5 milyon lira ve üzerinde olması halinde gayrimenkul satış ilanı; (1) ve (2) numaralı bentlerde açıklanan esaslar çerçevesinde yapılan ilanlara ilave olarak Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliğine göre genel kategoride yer alan internet haber sitesinde bir defa yayımlanacaktır.

4- Bu bölümde, satış ilanının yapılacağı yerin tayini için esas alınan tutarlar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere bir önceki yıl için 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu şekilde hesaplanan tutarın 5 bin lirayı aşmayan kısmı dikkate alınmaz.

5- Gazeteler ve internet haber sitelerinden başka vasıtalarla yapılan ilanlarda ilan yapıldığı ayrıca tanzim edilecek tutanakla belgelendirilecektir.”

Yapılan düzenleme ile; Tahsil dailerince vadesi geçmiş amme borcu sebebiyle haczedilmiş gayrimenkuller gayrimenkulün satış ilanına ilişkin usuller yeniden belirlendi. Buna göre;

- ✓ Rayiç değer 750 bin liranın altındaki gayrimenkullerin satış ilanı tahsil dairesinin ilana mahsus alanlarına asılacak.
- ✓ Rayiç değer 750 bin liranın üzerinde ancak 5 milyon liranın altındaki gayrimenkullerin satış ilanı ayrıca ilaveten yerel bir gazetede veya internet haber sitesinde bir defa yayımlanacak.
- ✓ Rayiç değer 5 milyon lira ve üzerindeki gayrimenkullerin satış ilanı ayrıca ilaveten Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliğine göre genel kategoride yer alan internet haber sitesinde bir defa yayımlanacak.

11- İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyelerin amme borçlarına karşılık taşınmazlarının Bakanlıkça satın alınabilmesi uygulamasının süresi 31/12/2028 tarihine uzatan yasal değişiklik Tebliğe işlendi:

Tebliğin Üçüncü Kısım, Üçüncü Bölüm, “II- Geçici 8 inci Madde” başlıklı bölümünün (1.1.) numaralı alt bölümünde yer alan “6322 ve 6456 sayılı Kanunlarla değişik geçici 8 inci maddesindeki “31/12/2023” ibaresi 7491 sayılı Kanunla yapılan değişikliğe paralel olarak “geçici 8 inci maddesinde “31/12/2028” şeklinde değiştirilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun geçici 8. maddesinde İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel 148 kişiliğini haiz kuruluşların, Devlete ait olan ve bu Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlarının Maliye Bakanlığınca satın alınabilmesine yönelik uygulama düzenlenmiş olup, düzenlemenin süresi en son 28.12.2023 tarih ce 7491 sayılı Kanun ile 31/12/2028 tarihine uzatılmıştır.

Yapılan değişiklik ile; Kanunun geçici 8. Maddesinin uygulama süresini 31/12/2028 tarihine uzatan yasal değişiklik Tebliğe işlendi.

Dr. Mustafa Bulut
Yeminli Mali Müşavir